

İrade-i Milliye Gazetesi

İrade-i Milliye'nin 21 Eylül 1335 (1919) tarihli 3 numaralı nüshası

14 Eylül 1919'da Sivas'ta yayınlanmaya başlayan İrade-i Milliye gazetesi Mustafa Kemal tarafından Heyet-i Temsiliye adına kurulmuş ve çıkış izni Sivas gençlerinden Demircioğlu Selahattin (Ulusalerk) adına alınmıştır. Yazı İşleri Müdürlüğü'nü Mazhar Müfit (Kansu) yapmıştır. Atatürk ihtilalinin ilk gazetesi olan İrade-i Milliye'nin başlığının altında amacı ve mesleğini gösteren şu cümle yer almıştır: "Metalib ve âmâl- i milliye'nin müdafiidir." Bu cümleden de anlaşıldığı üzere gazete, millî istekler ve emellerin savunucusu olduğunu belirtiyordu. İlk sayısında yer alan çıkış sebebi de millî hareketin halka ve dünyaya duyurulması olarak açıklanmıştır. İlk sayılardaki yazılardaki başyazılar Mustafa Kemal tarafından dikte ettirilmiştir. Başlangıçta haftada bir kez çıkmakta olan gazete, bir aralık haftada iki gün ve sonraları da günlük olarak çıkmaya başlamıştır. İrade-i Milliye'nin İstanbul'a sokulması ve aydınların yararlanması için Sivas Vilayeti Baytar Dairesinin kaşesi kullanılmıştır. Gazetenin ilk sayılarında Mustafa Kemal'in Sivas Kongresi'ni açış söylevi, kongrenin Padişah'a çektiği telgraf, Heyet-i Temsiliye başkanı olarak Mustafa Kemal'in imzasını taşıyan kimi bildiri ve telgraflar, Damat Ferit ve Said Molla'nın Millî Mücadele aleyhine olan girişimleri ve yazıları yer almıştır. Gazete, yayın hayatını 1922 yılı sonuna değin sürdürmüştür. Gazetenin koleksiyonları, basılmakta olduğu Vilayet Matbaası'nda çıkan yangın nedeniyle kaybolmuştur. Gazete iç gelişme ve haberler bakımından önem arz etmektedir.

Gazetenin kırk iki sayısı Ankara Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Enstitüsünde ve Başbakanlık Basın-Yayın Genel Müdürlüğü kütüphanesinde bulunmaktadır.

İzzet ÖZTOPRAK

KAYNAKÇA

GÜNER, Zeki, **Millî Mücadele Başlarken Türk Kamuoyu**, Kültür Bakanlığı Yayını, Ankara 1999.

ORAL, Fuat Süreyya, **Türk Basın Tarihi**, Cilt II, Ankara 1968.

ÖZKAYA, Yücel, **Millî Mücadele’de Atatürk ve Basın**, Atatürk Araştırma Merkezi Yayını, Ankara 1989.

ÖZTOPRAK, İzzet, **Türkiye ve Batı Kamuoyunda Millî Mücadele**, Türk Tarih Kurumu Yayını, Ankara 1989.

21/11/2024 tarihinde <https://ataturkansiklopedisi.gov.tr/bilgi/irade-i-milliy-gazetesi/?pdf=3582> adresinden erişilmiştir